CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
YVES BOT
prezentate la 8 septembrie 2016[1]

Cauza C-398/15

Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce
împotriva
Salvatore Manni

[cerere de decizie preliminară formulată de Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație, Italia)]

„Trimitere preliminară — Date cu caracter personal — Protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea acestor date — Directiva 95/46/CE — Articolul 6 alineatul (1) litera (e) și articolul 7 literele (c), (e) și (f) — Date care trebuie publicate în registrul societăților — Prima directivă 68/151/CEE — Articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) și articolul 3 — Dreptul de a fi uitat — Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene — Articolele 7 și 8”

1. În urma Hotărârii din 13 mai 2014, Google Spain și Google (C-131/12, EU:C:2014:317), Curtea este invitată să precizeze limitele dreptului persoanelor fizice de a obține ștergerea sau anonimizarea datelor lor cu caracter personal, de data aceasta în contextul particular al publicității legale a informațiilor referitoare la societăți.

2. În cadrul prezentei cauze, Curtea va trebui să interpreteze dispozițiile a două directive în lumina Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), astfel încât să concilieze dispozițiile acestora.

3. Este vorba, pe de o parte, de Prima directivă 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților[2], astfel cum a fost modificată prin Directiva 2003/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2003[3] (denumită în continuare „Directiva 68/151”), și, pe de altă parte, de Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date[4].

4. Prezenta cerere de decizie preliminară a fost formulată în cadrul unui litigiu între Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce (Camera de Comerț, Industrie, Artizanat și Agricultură din Lecce, Italia, denumită în continuare „Camera de Comerț din Lecce”) și domnul Salvatore Manni cu privire la refuzul acesteia de a radia anumite date cu caracter personal referitoare la domnul Manni din registrul societăților[5].

1 — Limba originală: franceza.

2 — JO 1968, L 65, p. 8, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 3.

3 — JO 2003, L 221, p. 13, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 3.

4 — JO 1995, L 281, p. 31, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 10.

5 — În prezentele concluzii, vom desemna prin „registru al societăților” orice registru central, comercial sau al societăților comerciale în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 68/151.

5. În prezentele concluzii, vom propune Curții să răspundă Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație, Italia) că articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) și articolul 3 din Directiva 68/151, precum și articolul 6 alineatul (1) litera (e) și articolul 7 literele (c), (e) și (f) din Directiva 95/46, înțelese în lumina articolelor 7 și 8 din cartă, trebuie interpretate în sensul că se opun ca datele cu caracter personal care sunt înregistrate în registrul societăților să fie, după o anumită perioadă și la cererea persoanei vizate, fie radiate, anonimizate sau blocate, fie accesibile doar unui cerc restrâns de terți, și anume cei care justifică existența unui interes legitim de a avea acces la astfel de date.

I – Cadrul juridic

A – *Dreptul Uniunii*

1. Directiva 68/151

6. În temeiul articolului 1 din Directiva 68/151, măsurile de coordonare prevăzute de aceasta se aplică actelor cu putere de lege și actelor administrative ale statelor membre cu privire la următoarele forme de societăți comerciale, și anume, pentru Republica Italiană, „società per azioni [societate pe acțiuni], società in accomandita per azioni [societate în comandită pe acțiuni], società a responsabilità limitata [societate cu răspundere limitată]”.

7. Articolele 2 și 3 din această directivă, care se află în secțiunea I din aceasta, intitulată „Publicitatea”, prevăd:

„*Articolul 2*

(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru ca publicitatea obligatorie privind societățile să vizeze cel puțin următoarele acte și informații:

(a) actul constitutiv, precum și statutul, dacă fac obiectul unui act separat;

[…]

(d) numirea, încetarea funcției, precum și identitatea persoanelor care, în calitate de organ constituit în temeiul legii sau ca membri ai unui astfel de organ:

(i) au competența de a angaja societatea față de terți și de a o reprezenta în justiție;

(ii) participă la administrarea, supravegherea și controlul societății.

[…]

(h) dizolvarea societății;

[…]

(j) numirea și identitatea lichidatorilor, precum și competențele acestora, cu excepția cazului în care competențele în cauză rezultă expres și exclusiv din lege și din statutul societății;

(k) finalizarea procedurii de lichidare și radierea din registru în statele membre în care radierea generează efecte juridice.

Articolul 3

(1) În fiecare stat membru, fie la registrul central, fie la registrul comercial sau registrul societăților se deschide un dosar pentru fiecare dintre societățile înregistrate în registrul în cauză.

(2) Toate actele și informațiile care trebuie publicate în temeiul articolului 2 trebuie păstrate în dosar sau înregistrate în registru; obiectul transcrierilor în registru trebuie să apară în orice caz în dosar.

[…]

(3) Trebuie să fie posibilă obținerea unei copii integrale sau parțiale a tuturor actelor și informațiilor prevăzute la articolul 2, la cerere. De la 1 ianuarie 2007, cererile se pot depune la registru, pe suport de hârtie sau pe cale electronică, la alegerea solicitantului.

[…]”

8. Directiva 68/151 a fost abrogată și înlocuită prin Directiva 2009/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 48 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților [6].

9. Directiva 2009/101 a fost la rândul său modificată prin Directiva 2012/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2012 [7].

10. Reiese din considerentul (9) al Directivei 2012/17 că aceasta are ca obiectiv îmbunătățirea accesului transfrontalier la informații comerciale referitoare la întreprinderi și la sucursalele lor deschise în alte state membre prin asigurarea interconectării registrelor.

11. Potrivit considerentului (25) al acestei directive, orice procesare a datelor cu caracter personal de către registrele statelor membre de către Comisie și, dacă este cazul, de către orice parte terță implicată în exploatarea platformei centrale europene instituite de directiva menționată ar trebui să aibă loc în conformitate cu Directiva 95/46.

12. În acest scop, Directiva 2012/17 a introdus printre altele în Directiva 2009/101 articolul 7a, care prevede:

„Prelucrarea datelor personale efectuată în contextul prezentei directive face obiectul Directivei 95/46 […]”

13. Totuși, ținând seama de data faptelor din litigiul principal, acesta rămâne guvernat de Directiva 68/151.

6 — JO 2009, L 258, p. 11.

7 — JO 2012, L 156, p. 1.

2. Directiva 95/46

14. Directiva 95/46, care, potrivit articolului 1, are ca obiect protejarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale persoanei și în special a dreptului la viața privată în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și eliminarea obstacolelor din calea liberei circulații a acestor date, precizează în considerentele (2), (8)-(10), (25), (28) și (29):

„(2) întrucât sistemele de prelucrare a datelor sunt în serviciul omului; întrucât acestea trebuie, indiferent de naționalitatea sau reședința persoanelor fizice, să le respecte drepturile și libertățile fundamentale, în special dreptul la viață privată, și să contribuie la progresul economic și social, la dezvoltarea comerțului și la bunăstarea persoanelor;

[…]

(8) întrucât, pentru a îndepărta obstacolele din calea circulației datelor cu caracter personal, nivelul protecției drepturilor și libertăților persoanei în ceea ce privește prelucrarea unor astfel de date trebuie să fie echivalent în toate statele membre; […]

(9) întrucât, dată fiind protecția echivalentă care rezultă din apropierea legislațiilor interne, statele membre nu vor mai putea împiedica libera circulație a datelor cu caracter personal din considerente de protecție a drepturilor și libertăților persoanei, în special a dreptului la viață privată; […]

(10) întrucât obiectivul legislației interne privind prelucrarea datelor cu caracter personal este de a proteja drepturile și libertățile fundamentale, inclusiv dreptul la viață privată care este recunoscut atât prin articolul 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale[, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950], cât și în principiile generale ale dreptului comunitar; întrucât, din acest motiv, apropierea acestor legislații nu trebuie să aibă ca rezultat scăderea protecției pe care o oferă, ci trebuie, dimpotrivă, să încerce să asigure un nivel înalt de protecție în Comunitate;

[…]

(25) întrucât principiile protecției trebuie să se reflecte, pe de o parte, în obligațiile impuse persoanelor, autorităților publice, întreprinderilor, agențiilor sau altor organisme care prelucrează date, în special în materie de calitatea datelor, siguranța tehnică, notificarea autorității de supraveghere, circumstanțele în care poate fi efectuată prelucrarea, și, pe de altă parte, în dreptul conferit persoanelor ale căror date fac obiectul prelucrării de a fi informate cu privire la aceasta, de a putea avea acces la date, de a putea solicita corectarea lor și chiar de a se opune prelucrării în anumite circumstanțe;

[…]

(28) întrucât orice prelucrare de date cu caracter personal trebuie să fie legală și onestă față de persoanele vizate; întrucât, în special, datele trebuie să fie adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopurile în care sunt prelucrate; întrucât scopurile trebuie să fie explicite și legitime și să fie determinate la data colectării datelor; întrucât scopurile prelucrării după colectare nu trebuie să fie incompatibile cu scopurile specificate inițial;

(29) întrucât prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal în scopuri istorice, statistice sau științifice nu este incompatibilă cu scopurile pentru care au fost colectate anterior datele, în măsura în care statele membre prevăd garanțiile adecvate; întrucât aceste garanții trebuie să împiedice, în special, folosirea datelor în sprijinul unor măsuri sau decizii împotriva unei anumite persoane”.

15. Articolul 2 din Directiva 95/46 prevede:

„În sensul prezentei directive:

(a) «date cu caracter personal» înseamnă orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (persoana vizată); o persoană identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un număr de identificare sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale;

(b) «prelucrarea datelor cu caracter personal» (prelucrare) înseamnă orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;

[…]

(d) «operator» înseamnă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau orice alt organism care, singur sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal; atunci când scopurile și mijloacele prelucrării sunt stabilite prin acte cu putere de lege sau norme administrative interne sau comunitare, operatorul sau criteriile specifice pentru desemnarea acestuia pot fi stabilite prin dreptul intern sau comunitar;

[…]”

16. Articolul 3 din această directivă, intitulat „Domeniul de aplicare”, prevede la alineatul (1):

„Prezenta directivă se aplică prelucrării automate, în totalitate sau parțial, precum și prelucrării neautomate a datelor cu caracter personal, conținute sau care urmează să fie conținute într-un sistem de evidență a datelor cu caracter personal.”

17. Inclus în secțiunea I, intitulată „Principii referitoare la calitatea datelor”, din capitolul II din Directiva 95/46, articolul 6 din această directivă are următorul cuprins:

„(1) Statele membre stabilesc că datele cu caracter personal trebuie să fie:

(a) prelucrate în mod corect și legal,

(b) colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și să nu mai fie prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri. Prelucrarea ulterioară a datelor în scopuri istorice, statistice sau științifice nu este considerată incompatibilă atât timp cât statele membre prevăd garanții corespunzătoare;

(c) adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopurile pentru care sunt colectate și prelucrate ulterior;

(d) exacte și, dacă este necesar, actualizate; trebuie luate toate măsurile necesare pentru ca datele inexacte sau incomplete din punctul de vedere al scopului pentru care sunt colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior să fie șterse sau rectificate;

(e) păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate o perioadă nu mai lungă decât este necesar în vederea atingerii scopurilor pentru care au fost colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior. Statele membre stabilesc garanțiile corespunzătoare pentru datele cu caracter personal care sunt stocate pe o perioadă mai mare decât cea menționată, în scopuri istorice, statistice sau științifice.

(2) Operatorul are obligația să asigure respectarea alineatului (1).”

18. Inclus în secțiunea II, intitulată „Criterii privind legitimitatea prelucrării datelor”, din capitolul II din Directiva 95/46, articolul 7 din această directivă prevede:

„Statele membre prevăd ca datele cu caracter personal să fie prelucrate numai dacă:

[…]

(c) prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului sau

[…]

(e) prelucrarea este necesară pentru aducerea la îndeplinire a unei sarcini de interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este învestit operatorul sau terțul căruia îi sunt comunicate datele sau

(f) prelucrarea este necesară pentru realizarea interesului legitim urmărit de operator sau de către unul sau mai mulți terți, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesul sau drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei vizate, care necesită protecție în temeiul articolului 1 alineatul (1).”

19. Pe de altă parte, articolul 12 din directiva menționată, intitulat „Dreptul de acces”, prevede:

„Statele membre garantează oricărei persoane vizate dreptul de a obține de la operator:

[…]

(b) după caz, rectificarea, ștergerea sau blocarea datelor a căror prelucrare nu respectă dispozițiile prezentei directive, în special datorită caracterului incomplet sau inexact al datelor;

[…]”

20. În sfârșit, articolul 14 din Directiva 95/46, intitulat „Dreptul de opoziție al persoanei vizate”, este redactat astfel:

„Statele membre acordă persoanei vizate dreptul:

(a) cel puțin în cazurile prevăzute în articolul 7 literele (e) și (f), să se opună în orice moment, din considerente întemeiate și legitime legate de situația sa particulară, prelucrării datelor în cauză, exceptând cazul când dreptul intern prevede altfel. Dacă opoziția este justificată, prelucrarea efectuată de operator nu se mai aplică acestor date;

[…]”

B – *Dreptul italian*

21. Articolul 2188 din Codice civile (Codul civil) prevede:

„Se înființează registrul societăților pentru înregistrările prevăzute de lege.

Registrul este ținut de oficiul registrului societăților sub supravegherea unui judecător delegat de președintele tribunalului.

Registrul este public.”

22. Articolul 8 alineatele 1 și 2 din legge n. 580 – Riordinamento delle camere di commercio, industria, artigianato e agricoltura (Legea nr. 580 privind reorganizarea camerelor de comerț, de industrie, de artizanat și de agricultură) din 29 decembrie 1993[8] prevede că registrul societăților este ținut de camerele de comerț, de industrie, de artizanat și de agricultură.

23. Decreto del Presidente della Repubblica n. 581 – Regolamento di attuazione dell'articolo 8 della legge 29 dicembre 1993, n. 580, in materia di istituzione del registro delle impresa di cui all'articolo 2188 del codice civile (Decretul președintelui Republicii nr. 581 cu privire la Regulamentul de punere în aplicare a articolului 8 din Legea nr. 580 din 29 decembrie 1993 privind instituirea registrului societăților prevăzut la articolul 2188 din Codul civil) din 7 decembrie 1995[9] reglementează anumite detalii referitoare la registrul societăților.

24. Transpunerea în dreptul italian a Directivei 95/46 este asigurată de decreto legislativo n. 196 – Codice in materia di protezione dei dati personali (Decretul legislativ nr. 196 de instituire a unui Cod privind protecția datelor cu caracter personal) din 30 iunie 2003[10].

II – Litigiul principal și întrebările preliminare

25. Domnul Manni este administratorul unic al Italiana Costruzioni Srl, o societate de construcții căreia i s-a atribuit un contract pentru construcția unui complex turistic.

26. Printr-o acțiune din 12 decembrie 2007, domnul Manni a chemat în judecată Camera de Comerț din Lecce, afirmând că societatea sa nu reușește să vândă imobilele din acest complex deoarece din registrul societăților rezultă că el a fost administratorul unic și lichidatorul societății Immobiliare e Finanziaria Salentina Srl (denumită în continuare „Immobiliare Salentina”), care a fost declarată în faliment în anul 1992 și a fost radiată din registrul societăților, la finalul unei proceduri de lichidare, la 7 iulie 2005.

27. În cadrul acestei acțiuni, domnul Manni a arătat că datele cu caracter personal care figurează în registrul societăților sunt prelucrate de societăți de informare profesională precum Cerved Business Information Spa și că, în pofida unei cereri în acest sens din data de 10 aprilie 2006, Camera de Comerț din Lecce nu a procedat la radierea acestora.

28. Prin urmare, domnul Manni a solicitat, pe de o parte, obligarea Camerei de Comerț din Lecce să șteargă, să anonimizeze sau să blocheze datele care îl leagă de falimentul Immobiliare Salentina și, pe de altă parte, obligarea Camerei de Comerț din Lecce la repararea prejudiciului pe care l-a suferit prin atingerea adusă reputației sale.

8 — Supliment ordinar la GURI nr. 7 din 11 ianuarie 1994.

9 — GURI nr. 28 din 3 februarie 1996.

10 — Supliment ordinar la GURI nr. 174 din 29 iulie 2003, denumit în continuare „Decretul legislativ nr. 196”.

29. Prin hotărârea din 1 august 2011, Tribunale di Lecce (Tribunalul din Lecce, Italia) a admis această cerere, dispunând obligarea Camerei de Comerț din Lecce la anonimizarea datelor care îl leagă pe domnul Manni de falimentul Immobiliare Salentina și la repararea prejudiciului suferit de acesta, stabilit la 2 000 de euro, majorat cu dobânzi și cu cheltuieli de judecată.

30. Tribunale di Lecce (Tribunalul din Lecce) a apreciat, astfel, că „este dificil să se afirme necesitatea și utilitatea indicării numelui administratorului unic al societății de la momentul falimentului” pentru motivul că „este vorba de fapte care au avut loc cu mai mult de un deceniu în urmă și fără a ține seama de radierea din registru a societății […] în urmă cu mai mult de doi ani”. Potrivit acestei instanțe, „«memoria istorică» a existenței societății și a dificultăților traversate de aceasta […] poate fi realizată în mare măsură de asemenea prin intermediul datelor anonime”. Astfel, „înregistrările care leagă numele unei persoane fizice de o etapă critică a vieții întreprinderii (precum falimentul) nu pot fi perene în lipsa unui interes general specific privind păstrarea și publicitatea acestora”. În lipsa unei durate maxime a înregistrării prevăzute de Codul civil, instanța menționată a considerat că, „după trecerea unei perioade adecvate” de la soluționarea falimentului și după radierea întreprinderii din registru, dispar necesitatea și utilitatea, în sensul Decretului legislativ nr. 196, a indicării numelui fostului administrator unic la momentul falimentului, interesul public putând fi satisfăcut prin indicarea dificultăților societății însoțite de date anonime referitoare la persoana fizică care era reprezentantul legal al acesteia.

31. Sesizată de Camera de Comerț din Lecce cu un recurs împotriva acestei hotărâri, Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Principiul păstrării datelor cu caracter personal într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pentru o perioadă nu mai mare decât este necesar în vederea atingerii scopurilor pentru care au fost colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior, prevăzut la articolul 6 [alineatul (1)] litera (e) din Directiva 95/46[…], transpusă [prin] Decretul legislativ nr. 196 […], trebuie să prevaleze și, prin urmare, se opune sistemului de publicitate aplicat prin intermediul registrului societăților prevăzut de […] Directiva 68/151[…], precum și de dreptul național la articolul 2188 din Codul civil […] și la articolul 8 din Legea nr. 580 din 29 decembrie 1993 [privind reorganizarea camerelor de comerț, de industrie, de artizanat și de agricultură], în măsura în care acesta impune ca orice persoană, fără vreo limită de timp, să poată cunoaște datele referitoare la persoanele fizice care figurează în acest registru?

2) Prin urmare, articolul 3 din […] [Directiva] 68/151[…] permite ca, prin derogare de la durata nelimitată în timp și de la destinatarii nedeterminați ai datelor publicate în registrul societăților, datele în cauză să nu mai fie supuse «publicității», în acest dublu înțeles, ci să fie în schimb disponibile doar pentru o perioadă limitată sau pentru destinatari determinați, pe baza unei aprecieri de la caz la caz conferite operatorului datelor?”

III – Analiza noastră

32. Prin intermediul întrebărilor formulate, care, în opinia noastră, trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită Curții în esență să stabilească dacă articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) și articolul 3 din Directiva 68/151, precum și articolul 6 alineatul (1) litera (e) și articolul 7 literele (c), (e) și (f) din Directiva 95/46, înțelese în lumina articolelor 7 și 8 din cartă, trebuie interpretate în sensul că impun sau, dimpotrivă, exclud ca datele cu caracter personal care sunt înregistrate în registrul societăților să fie, după o anumită perioadă și la cererea persoanei vizate, fie radiate, anonimizate sau blocate, fie accesibile doar unui cerc restrâns de terți, și anume cei care justifică existența unui interes legitim de a avea acces la astfel de date.

33. Curtea este invitată să răspundă la aceste întrebări în contextul cererii formulate de domnul Manni prin care acesta a solicitat ca datele sale cu caracter personal care figurează în registrul societăților ținut de Camera de Comerț din Lecce în legătură cu o societate pe care a administrat-o anterior și care a fost declarată în faliment să fie radiate, anonimizate sau blocate.

34. În plus, întrebările menționate au legătură cu compatibilitatea cu dreptul Uniunii a prelucrării acestor date de către Camera de Comerț din Lecce, iar nu cu compatibilitatea cu același drept al unei prelucrări ulterioare a datelor menționate de către o societate de informare profesională.

35. Întrebările adresate de instanța de trimitere urmăresc concilierea a două principii, și anume, pe de o parte, principiul publicității registrelor societăților, prevăzut de Directiva 68/151, și, pe de altă parte, principiul conservării datelor cu caracter personal pentru o perioadă nu mai mare decât este necesar în vederea atingerii scopurilor pentru care sunt prelucrate aceste date, prevăzut de Directiva 95/46.

36. În vederea concilierii acestor două principii, instanța de trimitere are în vedere posibilitatea limitării principiului publicității registrului societăților, astfel încât datele cu caracter personal înregistrate în acesta să fie disponibile doar pentru o perioadă limitată și/sau pentru un cerc restrâns de persoane.

37. Trebuie precizat, mai întâi, că prelucrarea datelor cu caracter personal în discuție în litigiul principal intră în domeniul de aplicare al Directivei 95/46 [11].

38. Datele care trebuie să figureze în registrele societăților, potrivit articolului 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din Directiva 68/151, constituie date cu caracter personal în sensul articolului 2 litera (a) din Directiva 95/46, întrucât este vorba despre „informați[i] referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă” [12]. Împrejurarea că aceste informații se înscriu în contextul unei activități profesionale nu este de natură să le înlăture calificarea drept set de date cu caracter personal [13].

39. În continuare, este necesar să se arate că articolul 2 litera (b) din Directiva 95/46 definește „prelucrarea datelor cu caracter personal” ca fiind „orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea”.

40. Nu este contestat faptul că înregistrarea, stocarea și punerea la dispoziție a datelor cu caracter personal de către autoritatea responsabilă cu ținerea registrului societăților au caracterul unei „[prelucrări a] datelor cu caracter personal” în sensul articolului 2 litera (b) din Directiva 95/46. În plus, această autoritate constituie „operatorul” responsabil pentru această prelucrare în sensul articolului 2 litera (d) din această directivă.

41. Normele privind protecția datelor cu caracter personal care sunt cuprinse în Directiva 95/46 trebuie să fie respectate cu privire la orice prelucrare a acestora, astfel cum este definită la articolul 3 [14].

11 — Acest fapt a fost confirmat de legiuitorul Uniunii atunci când Directiva 2012/17 a introdus articolul 7a în Directiva 2009/101.

12 — A se vedea printre altele Hotărârea din 16 decembrie 2008, Satakunnan Markkinapörssi și Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, punctul 35, precum și jurisprudența citată), și Hotărârea din 30 mai 2013, Worten (C-342/12, EU:C:2013:355, punctul 19, precum și jurisprudența citată).

13 — A se vedea printre altele Hotărârea din 16 iulie 2015, ClientEarth și PAN Europe/EFSA (C-615/13 P, EU:C:2015:489, punctul 30, precum și jurisprudența citată). În Hotărârea din 9 noiembrie 2010, Volker und Markus Schecke și Eifert (C-92/09 și C-93/09, EU:C:2010:662), Curtea a decis că „este lipsit de importanță faptul că datele publicate au legătură cu activitățile profesionale”. Aceasta s-a întemeiat pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la interpretarea articolului 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precizând că „termenii «viață privată» nu trebuie interpretați în mod restrictiv și că „niciun motiv de principiu nu permite excluderea activităților profesionale […] din noțiunea «viață privată»” (punctul 59 și jurisprudența citată).

14 — A se vedea Hotărârea din 20 mai 2003, Österreichischer Rundfunk și alții (C-465/00, C-138/01 și C-139/01, EU:C:2003:294, punctul 40).

42. Directiva 68/151 nu prevede niciun termen la expirarea căruia ar trebui ca informațiile cuprinse în registrele societăților să fie radiate, anonimizate sau blocate. Această directivă nu prevede nici limitarea accesului la aceste informații, după o anumită perioadă, la un cerc restrâns de persoane. Or, prin punerea în aplicare a directivei menționate, statele membre sunt obligate să respecte normele dreptului Uniunii în domeniul protecției datelor cu caracter personal, și anume Directiva 95/46, precum și articolele 7 și 8 din cartă.

43. În ceea ce privește normele cuprinse în Directiva 95/46, prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de autoritățile naționale responsabile cu ținerea registrului societăților trebuie să fie conformă cu principiile referitoare la calitatea datelor, enunțate la articolul 6 din această directivă, și să corespundă unuia dintre principiile referitoare la legitimitatea prelucrării datelor, enumerate la articolul 7 din directiva menționată.

44. Curtea a statuat deja că dispozițiile Directivei 95/46, în măsura în care reglementează prelucrarea unor date cu caracter personal care pot aduce atingere libertăților fundamentale și în special dreptului la respectarea vieții private, trebuie interpretate în mod necesar în lumina drepturilor fundamentale garantate de cartă [15].

45. Astfel, articolul 7 din cartă garantează dreptul la respectarea vieții private, în timp ce articolul 8 din cartă proclamă în mod expres dreptul la protecția datelor cu caracter personal. Articolul 8 alineatele (2) și (3) din cartă prevede că aceste date trebuie tratate în mod corect, în scopurile precizate și pe baza consimțământului persoanei interesate sau în temeiul unui alt motiv legitim prevăzut de lege, că orice persoană are dreptul de acces la datele colectate care o privesc, precum și dreptul de a obține rectificarea acestora și că respectarea acestor norme se supune controlului unei autorități independente. Aceste cerințe sunt puse în aplicare printre altele prin articolele 6, 7, 12, 14 și 28 din Directiva 95/46.

46. Rezultă din articolul 1, precum și din considerentele (2) și (10) ale Directivei 95/46 că aceasta urmărește să asigure nu numai protecția eficace și completă a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special dreptul fundamental la respectarea vieții private în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, ci și un nivel ridicat de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale. Importanța atât a dreptului fundamental la respectarea vieții private, garantat la articolul 7 din cartă, cât și a dreptului fundamental la protecția datelor cu caracter personal, garantat la articolul 8 din aceasta, este în plus subliniată în jurisprudența Curții [16].

47. În aceste condiții, decurge din jurisprudența Curții că dreptul la protecția datelor cu caracter personal nu este o prerogativă absolută, ci trebuie să fie luat în considerare în raport cu funcția sa în societate [17]. Pe de altă parte, articolul 52 alineatul (1) din cartă admite că pot fi impuse restrângeri ale exercițiului unor drepturi, precum cele consacrate la articolele 7 și 8 din aceasta, în măsura în care aceste restrângeri sunt prevăzute de lege, respectă substanța acestor drepturi și libertăți și, cu respectarea principiului proporționalității, sunt necesare și răspund efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniunea Europeană sau necesității protejării drepturilor și libertăților celorlalți.

15 — A se vedea printre altele Hotărârea din 6 octombrie 2015, Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650, punctul 38 și jurisprudența citată).

16 — A se vedea printre altele Hotărârea din 6 octombrie 2015, Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650, punctul 39 și jurisprudența citată).

17 — A se vedea printre altele Hotărârea din 9 noiembrie 2010, Volker und Markus Schecke și Eifert (C-92/09 și C-93/09, EU:C:2010:662, punctul 48, precum și jurisprudența citată).

48. Îndoielile instanței de trimitere se concentrează pe interpretarea articolului 6 alineatul (1) litera (e) din Directiva 95/46, care prevede că datele cu caracter personal trebuie să fie „păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate o perioadă nu mai lungă decât este necesar în vederea atingerii scopurilor pentru care au fost colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior”. Această dispoziție prevede de asemenea că „[s]tatele membre stabilesc garanțiile corespunzătoare pentru datele cu caracter personal care sunt stocate pe o perioadă mai mare decât cea menționată, în scopuri istorice, statistice sau științifice”.

49. Principiul referitor la calitatea datelor prevăzut la articolul 6 alineatul (1) litera (e) din Directiva 95/46 înseamnă că, atât timp cât scopul pentru care datele cu caracter personal au fost colectate și, dacă este cazul, prelucrate ulterior impune aceasta, stocarea acestor date sub o formă care permite identificarea persoanelor vizate este licită.

50. Problema pe care o ridică prezenta cauză este aceea dacă autoritățile naționale responsabile cu ținerea registrelor societăților trebuie să decidă, după trecerea unei anumite perioade de la încetarea activității unei societăți și la cererea persoanei vizate, fie să șteargă sau să anonimizeze datele acesteia cu caracter personal care figurează în registrul societăților, fie să limiteze publicitatea acestora prin restrângerea cercului destinatarilor lor.

51. Apreciem că normele dreptului Uniunii referitoare la protecția datelor cu caracter personal nu impun astfel de limitări publicității legale oferite de registrele societăților.

52. Arătăm, mai întâi, că prelucrarea datelor cu caracter personal în discuție în litigiul principal corespunde mai multor principii referitoare la legitimitatea prelucrării datelor enumerate la articolul 7 din Directiva 95/46. În primul rând, potrivit articolului 7 litera (c) din această directivă, această prelucrare este „necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului”. În al doilea rând, potrivit articolului 7 litera (e) din directiva menționată, prelucrarea respectivă este „necesară pentru aducerea la îndeplinire a unei sarcini de interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este învestit operatorul”. În al treilea rând, potrivit articolului 7 litera (f) din Directiva 95/46, o astfel de prelucrare este „necesară pentru realizarea interesului legitim urmărit […] de către unul sau mai mulți terți, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesul sau drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei vizate, care necesită protecție în temeiul articolului 1 alineatul (1)”.

53. Obligația legală care le revine operatorilor rezultă din articolele 2 și 3 din Directiva 68/151, astfel cum au fost transpuse în ordinile juridice ale statelor membre, care impun acestora din urmă să prevadă înscrierea în registrele societăților a unor date cu caracter personal referitoare la administratorii și la lichidatorii societăților, precum și accesul terților la astfel de date.

54. Înregistrarea și publicarea în aceste registre a informațiilor esențiale referitoare la societăți au drept scop să creeze o sursă de informații fiabile și să asigure astfel securitatea necesară pentru protecția intereselor terților, în special cele al creditorilor, corectitudinea tranzacțiilor comerciale și, prin urmare, buna funcționare a pieței. Terții trebuie, astfel, să poată avea acces la informații oficiale și fiabile privind societățile, pentru a garanta un grad adecvat de transparență și de securitate juridică pe piață.

55. Cerințele de publicitate privesc societățile identificate la articolul 1 din Directiva 68/151. Aceste societăți beneficiază de un statut juridic special, care le oferă avantaje legate de personalitatea juridică. În schimb, este de interes public ca informațiile referitoare la persoanele fizice implicate în astfel de societăți să poată fi controlate și supuse publicității.

56. În Hotărârea din 12 iulie 2012, Compass-Datenbank (C-138/11, EU:C:2012:449), Curtea a statuat că o activitate de colectare de date referitoare la întreprinderi, în temeiul unei obligații legale a acestora din urmă de a declara respectivele date și al atribuțiilor coercitive aferente, ține de exercitarea unor prerogative de putere publică. În consecință, o astfel de activitate nu constituie o activitate economică [18].

57. De asemenea, potrivit Curții, nici o activitate care constă în păstrarea și în punerea la dispoziția publicului a datelor astfel colectate fie printr-o simplă consultare, fie prin furnizarea de copii pe suport de hârtie, în conformitate cu legislația națională aplicabilă, nu constituie o activitate economică, întrucât păstrarea unei baze de date care conține astfel de date și punerea sa la dispoziția publicului sunt activități indisociabile de activitatea de colectare a acestor date. Astfel, colectarea datelor respective și-ar pierde în mare măsură utilitatea în lipsa păstrării unei baze de date care să le repertorieze pentru ca publicul să le poată consulta [19].

58. Ne raliem punctului de vedere exprimat de avocatul general Jääskinen în Concluziile sale prezentate în cauza Compass-Datenbank (C-138/11, EU:C:2012:251), în care acesta a indicat că, „[f]ără nicio îndoială, stocarea într-o bază de date, în prezenta cauză registrul comercial, a informațiilor furnizate de întreprinderi pe baza obligațiilor legale de raportare este, prin natura sa, prin obiectivul său și prin normele pe care trebuie să le respecte, legată de exercitarea puterii publice” [20]. Acesta a precizat de asemenea că „[s]tocarea datelor în registrul comercial pe baza unei obligații legale care impune acest lucru este o activitate exercitată în interesul general al securității juridice” [21] și că „[s]copul expres al registrelor publice precum registrul comercial este de a crea o sursă de informații care poate fi invocată în cadrul raporturilor juridice și care poate astfel oferi securitatea juridică necesară schimburilor comerciale de pe piață” [22]. În sfârșit, opozabilitatea față de terți a informațiilor înregistrate în registrul comercial poate fi conferită numai prin norme juridice specifice, ceea ce distinge aceste informații de cele care ar fi colectate de întreprinderi în scopuri comerciale [23].

59. În această privință, astfel cum arată în mod întemeiat instanța de trimitere, trebuie să se facă distincție între prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de autoritatea responsabilă cu ținerea registrului societăților și prelucrarea efectuată de terți pornind de la informațiile care figurează în acest registru. Astfel, numai prima prelucrare constituie o manifestare a exercitării autorității publice care are drept obiect reglementarea pieței, iar nu participarea la aceasta.

60. Astfel cum reiese din primul său considerent, Directiva 68/151 urmărește să favorizeze dezvoltarea pieței interne. Pentru a atinge acest obiectiv, directiva menționată prevede norme minime comune privind publicitatea societăților și informațiile minime pe care trebuie să le conțină registrele, în beneficiul securității juridice necesare schimburilor și dezvoltării înseși a pieței interne.

61. Potrivit celui de al doilea considerent al Directivei 68/151, obiectivul acesteia este de a garanta protejarea intereselor terților. În special, în conformitate cu al patrulea considerent al acestei directive, „publicitatea trebuie să permită terților cunoașterea actelor esențiale ale societății comerciale și alte informații privind societatea, în special identitatea persoanelor care au competența să angajeze societatea”. Rezultă de asemenea din al patrulea-al șaselea considerent ale directivei menționate că divulgarea către terți a actelor și a informațiilor esențiale privind societatea, în special datele

18 — Hotărârea din 12 iulie 2012, Compass-Datenbank (C-138/11, EU:C:2012:449, punctul 40).

19 — Hotărârea din 12 iulie 2012, Compass-Datenbank (C-138/11, EU:C:2012:449, punctul 41).

20 — Concluziile avocatului general Jääskinen prezentate în cauza Compass-Datenbank (C-138/11, EU:C:2012:251, punctul 47).

21 — Concluziile avocatului general Jääskinen prezentate în cauza Compass-Datenbank (C-138/11, EU:C:2012:251, punctul 48).

22 — Concluziile avocatului general Jääskinen prezentate în cauza Compass-Datenbank (C-138/11, EU:C:2012:251, punctul 50).

23 — Concluziile avocatului general Jääskinen prezentate în cauza Compass-Datenbank (C-138/11, EU:C:2012:251, punctul 50).

referitoare la persoanele care au competența să angajeze societatea, este strâns legată de necesitatea de a limita pe cât posibil cauzele de nulitate a angajamentelor asumate în numele societății. Prin urmare, publicitatea datelor înregistrate în registrul societăților are drept scop să asigure certitudinea juridică a tranzacțiilor comerciale.

62. Legiuitorul Uniunii a subliniat, astfel, importanța posibilității terților de a avea acces la datele referitoare la persoanele care au dreptul de a reprezenta societatea sau care participă la administrarea, la supravegherea sau la controlul acesteia. În Hotărârea din 12 noiembrie 1974, Haaga (32/74, EU:C:1974:116), Curtea a arătat că scopul Directivei 68/151 este de a „asigura securitatea juridică în raporturile dintre societate și terți în perspectiva unei intensificări a schimburilor comerciale între statele membre în urma instituirii pieței comune” [24]. Dintr-o astfel de perspectivă, este important, potrivit acesteia, ca „orice persoană care dorește să inițieze și să continue raporturi comerciale cu societăți situate în alte state membre să poată cunoaște cu ușurință datele esențiale referitoare la constituirea societăților comerciale și la atribuțiile persoanelor care le reprezintă” [25]. De aceea, „în interesul tranzacțiilor comerciale între resortisanții diferitelor state membre, toate datele relevante trebuie […] să figureze în mod explicit în aceste registre sau repertorii oficiale” [26]. Fiecare autoritate națională responsabilă cu ținerea registrului societăților devine, astfel, „depozitarul unui fel de stare civilă a persoanelor juridice” [27].

63. În plus, Curtea a avut deja ocazia de a afirma că protejarea intereselor terților, în special ale creditorilor, precum și menținerea corectitudinii și a securității juridice a tranzacțiilor comerciale constituie motive imperative de interes general [28].

64. Prin urmare, având în vedere elementele care precedă, prin punerea în aplicare a articolelor 2 și 3 din Directiva 68/151, care prevăd publicitatea legală a informațiilor înregistrate în registrele societăților, statele membre urmăresc neîndoielnic un obiectiv de interes general recunoscut de Uniune, astfel cum impune articolul 52 alineatul (1) din cartă.

65. Rămâne să se stabilească dacă o astfel de publicitate legală fără limită de timp și destinată unui cerc nedeterminat de persoane nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea unui astfel de obiectiv de interes general.

66. În această privință, arătăm că din jurisprudența Curții decurge că protecția dreptului fundamental la respectarea vieții private la nivelul Uniunii impune ca derogările de la protecția datelor cu caracter personal și limitările acesteia să fie efectuate în limitele strictului necesar [29].

67. În aceste condiții, Curtea a precizat de asemenea că, pentru a garanta această protecție, autoritățile naționale de supraveghere trebuie să asigure un just echilibru între, pe de o parte, respectarea dreptului fundamental la viață privată și, pe de altă parte, interesele care impun o liberă circulație a datelor cu caracter personal [30]. În această privință, nu trebuie să se piardă din vedere faptul că obiectivul urmărit de Directiva 95/46 constă în menținerea unui echilibru între libera circulație a datelor cu caracter personal și protecția vieții private [31].

24 — Hotărârea din 12 noiembrie 1974, Haaga (32/74, EU:C:1974:116, punctul 6).

25 — Hotărârea din 12 noiembrie 1974, Haaga (32/74, EU:C:1974:116, punctul 6).

26 — Hotărârea din 12 noiembrie 1974, Haaga (32/74, EU:C:1974:116, punctul 6).

27 — Potrivit expresiei utilizate de Le Cannu, P., și Dondero, B., *Droit des sociétés*, ediția a patra, Montchrestien, 2011, p. 220, § 360.

28 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 30 septembrie 2003, Inspire Art (C-167/01, EU:C:2003:512, punctul 132).

29 — A se vedea printre altele Hotărârea din 6 octombrie 2015, Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650, punctul 92 și jurisprudența citată).

30 — A se vedea printre altele Hotărârea din 6 octombrie 2015, Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650, punctul 42 și jurisprudența citată).

31 — A se vedea printre altele Hotărârea din 24 noiembrie 2011, Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito (C-468/10 și C-469/10, EU:C:2011:777, punctul 34, precum și jurisprudența citată).

68. Considerăm că, în ceea ce privește publicitatea legală a informațiilor referitoare la societăți, interesele care impun libera circulație a datelor cu caracter personal primează asupra dreptului persoanelor ale căror date figurează într-un registru al societăților de a solicita, după o anumită perioadă, ștergerea sau anonimizarea acestora ori de a solicita ca publicarea lor să fie limitată la terții care justifică existența unui interes legitim.

69. Astfel, este necesar să fie menținută funcția esențială a registrului societăților, care constă în schițarea unui portret complet al vieții și, ulterior, al istoricului unei societăți și în a permite oricui să ia cunoștință de informațiile care compun acest portret, oriunde s-ar afla și fără limită de timp.

70. Garantarea acestei funcții esențiale a registrului societăților nu constituie, în opinia noastră, o atingere disproporționată adusă dreptului la protecția datelor cu caracter personal, pentru motivele pe care le vom prezenta în continuare.

71. În primul rând, publicitatea legală impusă de Directiva 68/151 privește un număr limitat de informații referitoare, astfel cum precizează al patrulea considerent al acestei directive, la „actel[e] esențiale ale societății comerciale și alte informații privind societatea, în special identitatea persoanelor care au competența să angajeze societatea”. În special, datele cu caracter personal enumerate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din directiva menționată constituie informații minime pentru identificarea persoanelor care se ascund în spatele măștii personalității juridice a societăților.

72. În al doilea rând, trebuie subliniat că publicitatea informațiilor înregistrate în registrele societăților este necesară pentru protecția intereselor terților, inclusiv în cazul în care acestea privesc societăți care și-au încetat activitatea de mai mulți ani sau chiar de mai multe decenii.

73. În această privință, ni se pare neîndoielnic faptul că aceste informații, inclusiv datele cu caracter personal, trebuie să fie supuse principiului publicității registrului, nu numai atât timp cât o societate este activă pe piață, ci și după încetarea activității acesteia. Astfel, dispariția unei societăți și radierea sa consecutivă din registru nu exclud posibilitatea existenței în continuare a unor drepturi și a unor raporturi juridice referitoare la această societate. Prin urmare, este necesar ca persoanele care pot revendica astfel de drepturi în privința unei societăți care și-a încetat activitatea sau care au încheiat astfel de raporturi juridice cu această societate să poată avea acces la informațiile privind societatea menționată, inclusiv la datele cu caracter personal referitoare la administratorii acesteia.

74. Astfel cum arată guvernul german, chiar și datele care nu mai sunt actuale sunt importante pentru circuitul economic. Astfel, în cazul unui litigiu, este adesea necesar să se știe cine avea dreptul de a reprezenta societatea într-un anumit moment [32]. În același sens, apreciem, precum guvernele ceh și polonez, că este necesar ca informațiile din registru să fie păstrate chiar și după dizolvarea unei societăți, având în vedere că astfel de informații s-ar putea dovedi încă relevante, de exemplu pentru a verifica legalitatea unui act realizat cu mai mulți ani în urmă de către administratorul unei societăți sau pentru ca terții să poată formula o acțiune împotriva membrilor organelor unei societăți sau împotriva lichidatorilor acesteia.

75. În plus, terții trebuie să își poată face, în orice moment, o idee fiabilă cu privire la o societate, indiferent dacă aceasta mai este sau nu mai este activă pe piață, precum și cu privire la administratorii acesteia, pentru a putea aprecia riscurile unei relații comerciale. Obiectivul protecției terților, care implică posibilitatea de a obține o imagine fidelă a istoricului unei societăți, militează, așadar, în favoarea păstrării și a publicității pe durată nedeterminată a informațiilor înregistrate în registrul societății.

32 — Guvernul german dă următorul exemplu: se presupune că o persoană care ar fi achiziționat, în anul 1991, un bun patrimonial de la o societate declarată insolvabilă în 1992, al cărei administrator era domnul Manni, ar putea să fie nevoită să demonstreze, chiar și în prezent, dreptul domnului Manni de a reprezenta această societate în cazul în care titlul său de proprietate asupra bunului respectiv ar fi contestat.

76. Aceasta este tocmai una dintre funcțiile registrului societăților, de a informa în mod fiabil și exhaustiv terții cu privire la fapte din trecut. Fiecare registru este, astfel, format din date actuale și din date istorice.

77. Acest registru trebuie să garanteze un acces complet, rapid și transparent la toate informațiile referitoare la societățile care operează sau au operat pe piață, oriunde s-ar afla persoana care solicită acest acces. Fiecare persoană trebuie să aibă posibilitatea de a lua cunoștință de profilul integral al fiecărei societăți, inclusiv în cazul în care aceasta și-a încetat activitatea de mulți ani. A elimina din registru anumite informații privind această din urmă categorie de societăți, cu consecința că portretul societății ar fi în acest caz incomplet, ar aduce astfel atingere protecției intereselor terților.

78. În plus, spre deosebire de situația funcției statistice, funcția istorică a registrului societăților și obiectivul protecției terților fac necesare colectarea și stocarea de date nominale. Altfel spus, obiectivul stabilirii unui portret complet al societăților este incompatibil cu prelucrarea de informații anonime [33]. Astfel, o informare adecvată a terților impune, de exemplu, ca aceștia să poată face legătura între o societate care a dat faliment și persoanele care s-au aflat la conducerea acesteia. Prin urmare, nu împărtășim poziția reținută de Tribunale di Lecce (Tribunalul din Lecce), care a considerat că memoria istorică a existenței societății și dificultățile traversate de aceasta ar putea fi realizată în mare măsură de asemenea prin intermediul datelor anonime.

79. Concret, în cadrul prezentei cauze, interesul domnului Manni ca activitatea sa din trecut de administrator al unei societăți care a trebuit să își înceteze activitatea în urma unui faliment să nu mai fie adusă la cunoștința publicului se opune interesului terților de a se putea informa, chiar *a posteriori*, pentru a ști cine avea dreptul de a acționa în numele acestei societăți atunci când aceasta era încă în activitate. Astfel, se poate dovedi util pentru un viitor cumpărător al unui bun imobil să știe de câți ani este prezentă pe piață societatea care a construit acest bun, dacă persoana care administrează această societate s-a aflat deja la conducerea altor societăți în trecut și care a fost istoricul acestor societăți. În special, împrejurarea că una dintre societăți a dat faliment poate constitui, din punctul de vedere al cumpărătorului, un element decisiv pentru actul de cumpărare.

80. Pe de altă parte, ținând seama de lipsa de uniformitate a termenelor de prescripție a acțiunilor civile și comerciale în vigoare în statele membre, de diversitatea intereselor pe care le pot avea terții de a consulta registrele societăților și de faptul că raporturile juridice pot implica actori din mai multe state membre, ni se pare dificil sau chiar imposibil pentru autoritățile responsabile cu ținerea acestor registre să decidă cu certitudine că, la o anumită dată, interesele terților sunt epuizate. Admiterea într-un caz concret a unei cereri de ștergere sau de anonimizare a datelor cu caracter personal care figurează în registrul societăților ar putea aduce atingere, astfel, altor cereri de comunicare de informații care sunt în continuare necesare pentru protejarea intereselor terților.

81. În aceeași ordine de idei, pentru a ilustra faptul că interesele terților subzistă chiar și după radierea unei societăți din registrul societăților, guvernul italian a menționat existența unor termene de prescripție foarte lungi în materia răspunderii organelor de conducere a societăților de capitaluri, care pot fi de altfel întrerupte în cadrul acțiunilor în justiție, precum și inexistența în Italia a termenului de prescripție pentru acțiunile în nulitate.

82. În sfârșit, arătăm că Curtea a recunoscut deja că domeniul de aplicare al Directivei 95/46 este foarte larg, iar datele cu caracter personal vizate de această directivă sunt variate. Perioada de stocare a acestora din urmă, definită potrivit articolului 6 alineatul (1) litera (e) din directiva menționată în funcție de scopurile pentru care sunt colectate sau ulterior prelucrate, poate să fie, așadar, diferită. În anumite cazuri, aceasta poate fi foarte lungă [34].

33 — A se vedea, în ceea ce privește elaborarea de statistici, Hotărârea din 16 decembrie 2008, Huber (C-524/06, EU:C:2008:724, punctul 65).

34 — A se vedea Hotărârea din 7 mai 2009, Rijkeboer (C-553/07, EU:C:2009:293, punctul 59 și jurisprudența citată).

83. În al treilea rând, în cadrul punerii în balanță care trebuie realizată între obiectivul protejării terților și dreptul la protecția datelor cu caracter personal înregistrate în registrul societăților, trebuie să se țină seama de faptul că datele care permit identificarea persoanelor fizice figurează în acest registru deoarece acestea au decis să își exercite activitatea prin intermediul unei societăți care dispune de personalitate juridică. Or, Curtea a arătat deja că „gravitatea atingerii aduse dreptului la protecția datelor cu caracter personal se prezintă în mod diferit pentru persoanele juridice și pentru persoanele fizice. În această privință, trebuie să se arate că persoanele juridice sunt supuse deja unei obligații sporite de publicare a datelor care le privesc” [35].

84. Împărtășim opinia guvernului german potrivit căreia oricine dorește să participe la circuitul economic prin intermediul unei societăți comerciale trebuie să fie pregătit să facă publice anumite informații. Aceasta este contrapartida exercitării unei activități sub forma unei societăți care beneficiază de personalitate juridică. Întreprinzătorul, atunci când intră pe piață prin înființarea unei societăți comerciale, este conștient că datele sale vor fi înregistrate în registrul societăților, care are caracter public, și că acestea vor fi disponibile indiferent de evenimentele care marchează viața societății sale.

85. Articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din Directiva 68/151 prevăd înregistrarea în registrul societăților a informațiilor referitoare la persoanele care ocupă, pentru o anumită perioadă, funcții în cadrul unuia dintre organele societății sau funcția de lichidator al acestei societăți. Chiar dacă publicarea acestui tip de informații poate constitui un inconvenient pentru o persoană fizică ca urmare a dificultăților pe care le-a putut întâmpina societatea în care aceasta a fost implicată, acest inconvenient constituie un aspect normal al participării la viața economică.

86. Adăugăm, asemenea guvernului italian, că faptul că o societate a fost supusă unei proceduri colective nu constituie, în sine, o informație care aduce atingere reputației sau onoarei administratorului care a reprezentat societatea. Astfel, este posibil ca falimentul unei societăți să fi fost cauzat de circumstanțe exterioare care nu sunt cauzate în mod direct de o administrare defectuoasă a acestei societăți, de exemplu ca urmare a unei crize economice sau a diminuării cererii în sectorul respectiv.

87. În al patrulea rând, considerăm că soluția propusă de Comisie, care constă în a limita, după o anumită perioadă de la încetarea activității unei societăți comerciale, comunicarea informațiilor înregistrate în registrul societăților către un cerc restrâns de terți care justifică existența unui interes legitim de a cunoaște aceste informații, care prevalează asupra drepturilor fundamentale ale persoanei vizate protejate prin articolele 7 și 8 din cartă, nu este de natură, în stadiul actual de dezvoltare a dreptului Uniunii, să asigure un echilibru just între obiectivul protejării terților și dreptul la protecția datelor cu caracter personal înregistrate în registrul societăților.

88. Arătăm, în această privință, că obiectivul protejării intereselor terților urmărit de Directiva 68/151 este formulat în mod suficient de cuprinzător pentru a include nu numai creditorii societății ale cărei date sunt în discuție, ci și, în mod mai general, toate persoanele care doresc să obțină informații cu privire la această societate.

89. Curtea a precizat deja ceea ce intră în categoria „terților”, ale căror interese Directiva 68/151 urmărește să le protejeze.

90. În Hotărârea din 4 decembrie 1997, Daihatsu Deutschland (C-97/96, EU:C:1997:581), Curtea a reținut o interpretare în sens larg a noțiunii de terți. Aceasta a arătat că însuși textul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din Tratatul CE, care constituie temeiul juridic al Directivei 68/151, „menționează obiectivul protecției intereselor terților în general, fără a distinge sau a exclude categorii

35 — A se vedea Hotărârea din 9 noiembrie 2010, Volker und Markus Schecke și Eifert (C-92/09 și C-93/09, EU:C:2010:662, punctul 87).

care intră sub incidența termenului respectiv”[36]. Potrivit Curții, „[n]oțiunea de terți prevăzută la [această dispoziție] nu poate fi, așadar, redusă numai la creditorii societății”[37]. Curtea a considerat de asemenea că „[d]ispozițiile articolului 3 din directivă, care prevăd ținerea unui registru public în care trebuie să fie înregistrate toate actele și informațiile care trebuie publicate, precum și posibilitatea oricărei persoane de a obține o copie a conturilor anuale prin corespondență confirmă preocuparea de a permite informarea oricărei persoane interesate”[38].

91. În Ordonanța din 23 septembrie 2004, Springer (C-435/02 și C-103/03, EU:C:2004:552), Curtea a răspuns și mai clar la întrebarea dacă cercul terților care trebuie protejați în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat trebuie definit astfel încât să includă orice persoană, indiferent de calitatea acesteia. Întemeindu-se pe raționamentul formulat în Hotărârea din 4 decembrie 1997, Daihatsu Deutschland (C-97/96, EU:C:1997:581), Curtea a precizat că „obligațiile în materie de publicitate prevăzute la articolul 3 din Prima directivă privind societățile […] implică posibilitatea oricărei persoane de a consulta conturile anuale și raportul de gestiune ale formelor de societăți prevăzute de [Directiva 90/605/CEE[39]] *fără a trebui să justifice existența unui drept sau a unui interes care necesită o protecție*”[40]. Curtea a confirmat de asemenea că noțiunea „terți” în sensul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat „privește orice terț” și că „această noțiune trebuie interpretată în sens larg”[41].

92. În plus, soluția propusă de Comisie prezintă inconvenientul major de a lăsa la libera apreciere a autorităților responsabile cu ținerea registrelor societăților nu numai stabilirea momentului în care publicitatea absolută a informațiilor care figurează în aceste registre se transformă în publicitate selectivă, mai exact destinată unui cerc restrâns de persoane care justifică existența unui interes legitim de a obține comunicarea unor astfel de informații, ci și decizia cu privire la existența sau inexistența unui astfel de interes legitim. O astfel de soluție prezintă, astfel, un risc major de divergențe de apreciere între autoritățile responsabile cu ținerea registrului societăților.

93. În consecință, a permite autorităților responsabile cu ținerea registrului societăților să condiționeze comunicarea datelor cu caracter personal care figurează în aceste registre de existența unui interes legitim ar duce inevitabil la afectarea egalității de acces la astfel de date între operatorii economici în cadrul Uniunii.

94. Desigur, Directiva 68/161 prevede măsuri de coordonare care nu sunt destinate să reglementeze toate aspectele referitoare la registrele societăților din statele membre. Astfel, de exemplu, stabilirea criteriilor de căutare care permit accesul la informațiile care figurează în aceste registre face parte din marja de apreciere a statelor membre[42]. În aceste condiții, rezultă în mod clar din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 68/151 că aceasta are drept obiectiv stabilirea plafonului minim de informații privind societățile care trebuie să facă obiectul unei publicități obligatorii. Ar fi inutil să se prevadă un astfel de plafon uniform pentru toate statele membre dacă fiecare dintre ele ar putea ajusta în timp și în funcție de existența sau inexistența unui interes legitim accesul la informațiile care figurează în registrul societăților. Acest fapt ar fi de asemenea contrar obiectivului coordonării legislațiilor naționale, care constă, în ceea ce privește directivele întemeiate pe articolul 54 din tratat,

36 — Hotărârea din 4 decembrie 1997, Daihatsu Deutschland (C-97/96, EU:C:1997:581, punctul 19).

37 — Hotărârea din 4 decembrie 1997, Daihatsu Deutschland (C-97/96, EU:C:1997:581, punctul 20).

38 — Hotărârea din 4 decembrie 1997, Daihatsu Deutschland (C-97/96, EU:C:1997:581, punctul 22).

39 — Directiva Consiliului din 8 noiembrie 1990 de modificare a Directivei 78/660/CEE privind conturile anuale și a Directivei 83/349/CEE privind conturile consolidate în ceea ce privește domeniul lor de aplicare (JO 1990, L 317, p. 60, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 110).

40 — Ordonanța din 23 septembrie 2004, Springer (C-435/02 și C-103/03, EU:C:2004:552, punctul 33) (sublinierea noastră).

41 — Ordonanța din 23 septembrie 2004, Springer (C-435/02 și C-103/03, EU:C:2004:552, punctul 34).

42 — Potrivit unei logici similare, Directiva 2012/17 precizează în considerentul (11) că, „[d]eoarece obiectivul [acesteia] nu este armonizarea sistemelor naționale de registre centrale, ale comerțului și ale societăților, statele membre nu au obligația de a modifica sistemele lor interne de registre, în special în ceea ce privește gestionarea, stocarea datelor, tarifele, utilizarea informațiilor și divulgarea acestora în scopuri care nu depășesc cadrul național”.

în eliminarea obstacolelor în calea libertății de stabilire care rezultă din eterogenitatea reglementărilor diferitor state membre prin instituirea în Uniune, în special în ceea ce privește obiectivul prevăzut la articolul 54 alineatul (3) litera (g) din tratat, a unor condiții juridice minime echivalente în privința întinderii informațiilor referitoare la societăți care trebuie aduse la cunoștința publicului [43].

95. În plus, trebuie amintit că Directiva 95/46 urmărește, astfel cum reiese în special din considerentul (8) al acesteia, ca nivelul protecției drepturilor și a libertăților persoanei în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal să fie echivalent în toate statele membre.

96. În plus, împărtășim opinia guvernului german potrivit căreia condiționarea accesului la registrul societăților de demonstrarea unui interes legitim, chiar și după o anumită perioadă, astfel cum propune Comisia, ar compromite caracterul operațional al registrului societăților. Astfel, verificarea existenței unui astfel de interes legitim al solicitantului ar presupune o sarcină administrativă disproporționată în termeni de timp și de costuri, care ar pune sub semnul întrebării, în ultimă instanță, capacitatea registrului de a-și îndeplini funcțiile.

97. Pe de altă parte, în cazul în care toate persoanele care participă, în orice calitate, la relații comerciale ar risca să nu își poată demonstra interesul de a obține informații care figurează în registrul societăților, aceasta ar avea drept efect diminuarea încrederii lor în acest instrument.

98. În concluzie, considerăm că registrele publice precum registrul comercial nu își pot îndeplini scopul principal, și anume consolidarea securității juridice prin punerea la dispoziție, cu respectarea principiului transparenței, a unor informații certe din punct de vedere juridic, dacă nu se asigură tuturor accesul la aceste informații pentru o perioadă nedeterminată.

99. Curtea a recunoscut că echilibrul just dintre drepturile fundamentale protejate de dreptul Uniunii și obiectivele de interes general recunoscute de Uniune poate să depindă de natura informației în discuție și de caracterul sensibil al acesteia în ceea ce privește viața privată a persoanei vizate, precum și de interesul publicului de a dispune de informația respectivă, care poate varia în special în funcție de rolul jucat de persoana menționată în viața publică [44].

100. Alegerea persoanelor fizice de a se implica în viața economică prin intermediul unei societăți comerciale implică o cerință permanentă de transparență. Din acest motiv principal, prezentat sub diferitele sale aspecte în considerațiile care precedă, considerăm că ingerința în dreptul la protecția datelor cu caracter personal care figurează în registrul societăților, care constă în a asigura o publicitate a acestor date pentru o perioadă nedeterminată și destinată oricărei persoane care solicită comunicarea datelor menționate, este justificată de interesul preponderent al terților de a avea acces la informațiile în discuție [45].

101. În sfârșit, observăm că analiza care precedă este în concordanță cu articolul 17 alineatul (3) literele (b) și (d) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46 (Regulamentul general privind protecția datelor) [46]. Astfel, această dispoziție prevede că dreptul la ștergerea datelor cu caracter personal sau „dreptul de a fi uitat” nu se aplică în cazul în care prelucrarea este necesară

43 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 4 decembrie 1997, Daihatsu Deutschland (C-97/96, EU:C:1997:581, punctul 22), și Hotărârea din 21 iunie 2006, Danzer/Consiliul (T-47/02, EU:T:2006:167, punctul 49).

44 — A se vedea Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google (C-131/12, EU:C:2014:317, punctul 81).

45 — Facem referire, în această privință, la punctele 81 și 97 din Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google (C-131/12, EU:C:2014:317).

46 — JO 2016, L 119, p. 1.

„pentru respectarea unei obligații legale care prevede prelucrarea în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern care se aplică operatorului sau pentru îndeplinirea unei sarcini executate în interes public sau în cadrul exercitării unei autorități oficiale cu care este învestit operatorul” sau „în scopuri de arhivare în interes public”.

IV – Concluzie

102. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem Curții să răspundă Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație, Italia) după cum urmează:

„Articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) și articolul 3 din Prima directivă 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2003/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2003, precum și articolul 6 alineatul (1) litera (e) și articolul 7 literele (c), (e) și (f) din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, înțelese în lumina articolelor 7 și 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretate în sensul că se opun posibilității ca datele cu caracter personal care sunt înregistrate în registrul societăților să fie, după o anumită perioadă și la cererea persoanei vizate, fie radiate, anonimizate sau blocate, fie accesibile doar unui cerc restrâns de terți, și anume cei care justifică existența unui interes legitim de a avea acces la astfel de date.”